

บทบาทและหน้าที่ของ กกส.
ตาม พ.ร.บ. สัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. 2558

ปัทมารัตน์ กุญชร ณ อยุธยา

ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบวิจัย

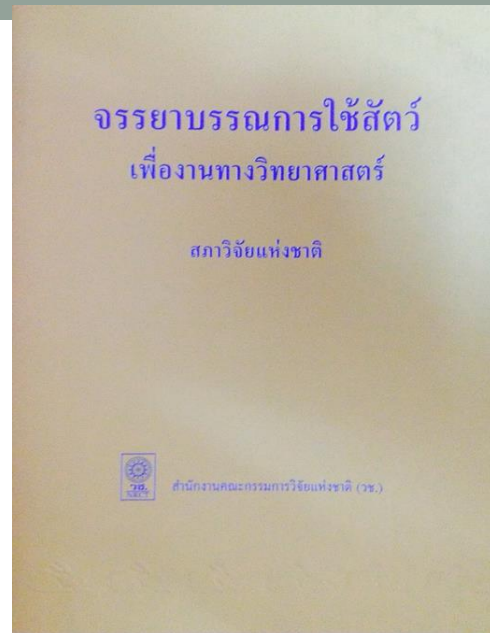
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

วันที่ 30 มกราคม 2560

- การกำกับดูแลระดับองค์กร

ให้ผู้ใช้สัตว์ปฏิบัติตามจรรยาบรรณฯ

องค์กรที่มีการใช้สัตว์ฯ ควรมีคณะกรรมการอย่างน้อยหนึ่งชุด



- มาตรา 23 ผู้รับผิดชอบสถานที่ดำเนินการต่อสัตว์

ต้องจัดให้มีคณะกรรมการกำกับดูแล (คกส.)

เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๘ ก หน้า ๑
ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๘



พระราชบัญญัติ
สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

มาตรา 23

ผู้รับผิดชอบสถานที่ดำเนินการต้องจัดให้มีคณะกรรมการกำกับดูแล (คกส.)
ทำหน้าที่

❖ พิจารณาอนุมัติโครงการ

❖ กำกับดูแลการดำเนินการต่อสัตว์ให้สอดคล้องกับจรรยาบรรณ

❖ จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการต่อสัตว์เสนอผ่านผู้รับผิดชอบ

สถานที่ดำเนินการให้เลขธิการทราบเป็นประจำทุกหกเดือน ตามแบบที่เลขธิการ

กำหนด

คุณสมบัติ จำนวนกรรมการ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการกำกับดูแลการ

ดำเนินการต่อสัตว์ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มคกส.)

ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์
เรื่อง คณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์
ของสถานที่ดำเนินการ (คกส.)

ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 133 ตอนพิเศษ 144 ง หน้า 18 – 22
วันที่ 28 มิถุนายน 2559

คกส. : คณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทาง
วิทยาศาสตร์ของสถานที่ดำเนินการ

ข้อกำหนด

หน่วยงานหรือสถาบันที่ต้องจัดให้มี กกส.

- หน่วยงานหรือสถาบันที่มีสถานที่ดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์
- หน่วยงานหรือสถาบันที่มีผู้ใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์

องค์ประกอบ และคุณสมบัติ ของ คกส.

องค์ประกอบและคุณสมบัติของ คกส. ของหน่วยงานที่มีสถานที่ดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทาง
วิทยาศาสตร์

มีองค์ประกอบไม่น้อยกว่า 7 คน และมีคุณสมบัติของประธานและกรรมการ * ดังนี้

- (1) ผู้บริหารหน่วยงาน หรือผู้ที่ผู้บริหารมอบหมาย เป็นประธาน
- (2) สัตวแพทย์ที่มีประสบการณ์การเลี้ยงและใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 1 คน
- (3) ผู้ที่มีประสบการณ์การวิจัยที่ใช้สัตว์ ไม่น้อยกว่า 2 คน
- (4) ผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการเลี้ยงและใช้สัตว์ฯ ผู้ทรงคุณวุฒิและ/ หรือผู้เชี่ยวชาญสาขาอื่นที่ครอบคลุมงาน เช่น นักสถิติ นักเคมี นักคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เป็นกรรมการไม่น้อยกว่า 1 คน
- (5) ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับสาขาวิทยาศาสตร์ หรือ ผู้ที่ไม่สังกัดหน่วยงานเป็นกรรมการ ไม่น้อยกว่า 1 คน
- (6) ผู้กำกับดูแลสถานที่ดำเนินการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

* กรรมการคนหนึ่งอาจมีคุณสมบัติมากกว่า 1 ข้อ

องค์ประกอบและคุณสมบัติของ กกส. ของหน่วยงานที่มีสถานที่ดำเนินการต่อสัตว์ฯ เฉพาะในกลุ่มของสัตว์ที่ไม่มีกระดูกสันหลัง เท่านั้น

- อนุโลมให้องค์ประกอบของคณะกรรมการกำกับดูแลมีได้ไม่น้อยกว่า 5 คน ประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติ
 - (1) ผู้บริหารหน่วยงาน หรือผู้ที่ผู้บริหารมอบหมาย เป็นประธาน
 - (2) ผู้ที่มีประสบการณ์การวิจัยที่ใช้สัตว์ ไม่น้อยกว่า 1 คน
 - (3) ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับสาขาวิทยาศาสตร์ หรือ ผู้ที่ไม่สังกัดหน่วยงาน ไม่น้อยกว่า 1 คน
 - (4) ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในสาขานั้นๆ ไม่น้อยกว่า 1 คน
 - (5) ผู้กำกับดูแลสถานที่ดำเนินการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

องค์ประกอบและคุณสมบัติของ กกส. ของหน่วยงานที่ไม่มีสถานที่ดำเนินการต่อสัตว์ฯ แต่มีผู้ใช้สัตว์ นอกสถานที่ดำเนินการ

- องค์ประกอบของคณะกรรมการกำกับดูแลไม่น้อยกว่า 5 คน มีคุณสมบัติ ดังนี้
 - (1) ผู้บริหารหน่วยงาน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธาน
 - (2) ผู้ที่มีประสบการณ์การวิจัยที่ใช้สัตว์ ไม่น้อยกว่า 1 คน
 - (3) ผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการเลี้ยงและใช้สัตว์ฯ ผู้ทรงคุณวุฒิและ/ หรือผู้เชี่ยวชาญสาขาอื่นที่ครอบคลุมงาน เช่น นักสถิติ นักเคมี นักคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เป็นกรรมการไม่น้อยกว่า 2 คน
 - (4) ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับสาขาวิทยาศาสตร์ หรือ ผู้ที่ไม่สังกัดหน่วยงานเป็นกรรมการ ไม่น้อยกว่า 1 คน
 - (5) บุคลากรในหน่วยงาน เป็นเลขานุการ 1 คน (ไม่เป็นกรรมการ)

การปฏิบัติของผู้ใช้สัตว์

- กรณีที่ผู้ใช้สัตว์ในสถานที่ดำเนินการใด ต้องการใช้สถานที่ดำเนินการอื่นเป็นสถานที่ดำเนินการ ให้เสนอโครงการขอใช้สัตว์ ให้ คกส.ของสถานที่ดำเนินการของผู้ใช้สัตว์นั้นให้ความเห็นชอบก่อน แล้วจึงเสนอให้ คกส.ของสถานที่ที่จะดำเนินการ พิจารณาอนุมัติ
- กรณีที่หน่วยงานไม่มีสถานที่ดำเนินการ แต่มีผู้ใช้สัตว์ที่ไปใช้สัตว์ในสถานที่ดำเนินการอื่น ให้ผู้บริหารหน่วยงานที่ผู้ใช้สัตว์สังกัดพิจารณาการอนุมัติให้ผู้ใช้สัตว์ไปใช้สถานที่ดำเนินการอื่นก่อน แล้วจึงเสนอให้ คกส.ของสถานที่ที่จะดำเนินการ พิจารณาอนุมัติ

การปฏิบัติหน้าที่ของ กรรมการ กกส.

กรรมการ กกส. เมื่อได้รับการแต่งตั้ง ก่อนปฏิบัติหน้าที่ต้องได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ และจรรยาบรรณการดำเนินการต่อสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ และในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ต้องได้รับการอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

หน้าที่ ของ กกส. ในการกำกับดูแลการดำเนินการต่อสัตว์ฯ ให้สอดคล้องกับจรรยาบรรณฯ

1. จัดทำแผนพัฒนาและแผนงบประมาณของหน่วยเลี้ยงสัตว์ให้สอดคล้องกับจรรยาบรรณและมาตรฐานการเลี้ยงและใช้สัตว์ เสนอต่อผู้บริหารหน่วยงาน
2. พิจารณาข้อเสนอโครงการขอใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์เพื่อ อนุมัติหรือไม่อนุมัติ หรือให้เปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อเสนอโครงการขอใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์
3. ติดตามกำกับดูแลการดำเนินงานโครงการที่ได้รับการพิจารณารับรองแล้ว และพิจารณาสั่งแก้ไข ระงับ ยับยั้ง หรือยุติโครงการ ในกรณีที่ไม่เป็นไปตามข้อเสนอโครงการ
4. กำกับดูแลให้มีการดูแลสุขภาพสัตว์โดยสัตวแพทย์ประจำสถานที่ดำเนินการ
5. ตรวจสอบและกำกับดูแลสถานที่ดำเนินการต่อสัตว์ ให้มีการเลี้ยงและใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ให้เป็นไปตามจรรยาบรรณ

6. จัดทำแผนและดำเนินการให้มีการพัฒนาบุคลากร
7. จัดทำแผนและดำเนินการเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรได้เข้าใจเรื่อง จรรยาบรรณ มาตรฐาน และ พรบ.สัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. 2558
8. กำหนดมาตรฐานวิธีการปฏิบัติงาน (SOP) การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแล และ มาตรฐานการปฏิบัติงานการเลี้ยงและใช้สัตว์ของสถานที่ดำเนินการ
9. จัดทำรายงานการดำเนินการต่อสัตว์ทุก 6 เดือน และกำกับการจัดทำสถิติการเลี้ยงและใช้สัตว์ทุก 6 เดือนของผู้กำกับดูแลสถานที่ดำเนินการ เพื่อรายงานต่อ เลขานุการ คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และจัดทำสรุปรายงานประจำปี
10. ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการจรรยาบรรณของหน่วยงาน และวินิจฉัยการกระทำผิด จรรยาบรรณ
11. เสนอผู้บริหารหน่วยงานเพื่อแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อช่วยพิจารณาโครงการ ตามความ จำเป็นและความเหมาะสม
12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

การปฏิบัติหน้าที่ ติดตามกำกับดูแลการดำเนินงานโครงการที่ได้รับการพิจารณารับรองแล้ว และพิจารณาสั่งแก้ไข ระงับ ยับยั้ง หรือยุติโครงการ ในกรณีที่ไม่เป็นไปตามข้อเสนอโครงการ

คกส. ต้องกำหนดให้มีหลักเกณฑ์การดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- หลักเกณฑ์การพิจารณาวินิจฉัยการกระทำผิดจรรยาบรรณ รวมทั้งหลักเกณฑ์การยื่นข้อร้องเรียนและการจัดการเกี่ยวกับข้อร้องเรียน
- หลักเกณฑ์การพิจารณาและการดำเนินการกรณีมีรายงานการเบี่ยงเบนหรือการไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณการใช้สัตว์ฯ ของโครงการที่ได้รับการรับรองและอยู่ในระหว่างการดำเนินการ และการแจ้งผลการพิจารณาให้เจ้าของโครงการทราบ
- หลักเกณฑ์ และกระบวนการให้หยุดการดำเนินการวิจัยไว้ชั่วคราว (suspend) หรือยุติโครงการ (terminate) โดยถอนการรับรองโครงการฯ ที่ให้การรับรองแล้ว

การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

- อาจกำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อช่วยพิจารณาโครงการก็ได้
- กกต.ต้องมีระเบียบเกี่ยวกับการรักษาความลับ การจัดการกรณีมีผลประโยชน์ทับซ้อน ไว้ให้ชัดเจน
- กกต. ต้องจัดการเอกสาร ให้เป็นระเบียบ สามารถตรวจสอบได้โดยสะดวก กำกับดูแลการจัดการระบบฐานข้อมูลให้มีข้อมูลสำคัญที่สมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน และจัดให้มีระบบการเข้าถึงเอกสารที่ปลอดภัยเพื่อให้สามารถตรวจสอบได้
- การเผยแพร่ ระเบียบปฏิบัติต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงและใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ นั้น ให้ประกาศเผยแพร่ในหน่วยงานโดยหนังสือเวียน หรือ ลงใน อินทราเน็ต (intranet) และเว็บไซต์ (website) ของหน่วยงานนั้นๆ

มาตรฐาน คกส. (มคกส.)

- คกส. ต้องดำเนินการให้ปฏิบัติตาม มาตรฐานคณะกรรมการกำกับดูแล การดำเนินการต่อสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ของสถานที่ดำเนินการ (มคกส.) ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- การประเมินเพื่อรับรองการดำเนินการของคณะกรรมการกำกับดูแล ดำเนินการ โดยสถาบันพัฒนาการดำเนินการต่อสัตว์เพื่อนงานทาง วิทยาศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (สพฉ.วช.)



Q

&

A